

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

สายงาน

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานสุขาภิบาลซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานทางด้านปฏิบัติงานจัดหาและปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ในชุมชน การจัดเก็บทำลายสิ่งปฏิกูล มูลสัตว์ ขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ การกำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การจัดอาคารสถานที่ให้มีแสงสว่าง การระบายอากาศ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไป การป้องกันเหตุรำคาญ และควบคุมสถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษาวิจัยทางด้านวิชาการสุขาภิบาล ให้ความรู้ แนะนำ อบรม สานิต การจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ แก่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรคและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อและระดับของตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้มีชื่อและระดับของตำแหน่งดังนี้ คือ

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1   ระดับ 1

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2   ระดับ 2

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 3   ระดับ 3

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 4   ระดับ 4

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 5   ระดับ 5

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานขั้นต้นเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลที่ไม่ยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัดหรือละเอียดถี่ถ้วน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ช่วยปฏิบัติงานทางการสุขาภิบาล เช่น การจัดหาแหล่งน้ำสะอาด ปรับปรุงแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ ควบคุมคุณภาพน้ำ ดูแลรักษาความสะอาด กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งโสโครกปฏิกูลมูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกต้อง ลักษณะกำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การป้องกันเหตุรำคาญ การจัดอาคารสถานที่ สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหาร การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไปตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษา วิจัย ทางด้านวิชาการสุขาภิบาล เผยแพร่ อบรม แนะนำให้ความรู้ จัดสาริตการสุขาภิบาลให้ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพงานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข โภชนาการ ซึ่งมีหลักสูตรการกำหนดเวลาศึกษา ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ (ม.ศ.3) ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือทางอื่นที่ ก.อบต.กำหนดว่าใช้เป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

1. มีความรู้ในงานสุขาภิบาลอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
2. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับอื่นที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่
3. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ และงานสาธารณสุขอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
4. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
5. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดแม่นยำ

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ค่อนข้างยาก ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญค่อนข้างสูง ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่งหรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล เช่น การจัดหาแหล่งน้ำสะอาด ปรับปรุงแหล่งน้ำควบคุมและปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ในชุมชน การกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งโสโครก ปฏิกูล มูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกต้องสุขลักษณะ การกำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การป้องกันเหตุรำคาญ การจัดการอาคารสถานที่ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น เคหะสถาน ตลาดสด โรงมหรสพ ถนน สวนสาธารณะ สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารให้ถูกต้องสุขลักษณะ ตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษา วิจัย ทางด้านวิชาการสุขาภิบาล ให้ความรู้ อบรม เผยแพร่สาริตการสุขาภิบาลแก่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรคและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 1 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี กำหนดเวลา 4 ปี ให้ลดเป็น 3 ปี สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข โภชนาการ หรือทางอื่นที่ ก.อบต.กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 2 ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น และให้ลดเป็น 2 ปี สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข โภชนาการ หรือทางอื่นที่ ก.อบต.กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 1 ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาวิชาสามัญ หรือระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 3 ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 แล้ว จะต้องมีความสามารถในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบและวิธีปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ยากพอสมควร ภายใต้การกำกับตรวจสอบบ้าง และอาจได้รับมอบหมายให้ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งด้วย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ยากพอสมควรเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเช่น การจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมและปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ในชุมชน ดำเนินการให้มีการจัดเก็บทำลายขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล มูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ กำจัดและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย เช่น จัดทำท่อระบายน้ำ บ่อพักน้ำ การจัดอาคารและสถานที่ การป้องกันแก้ไขเหตุรำคาญ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น เเคะสถาน ตลาดสด สวนสาธารณะ โรงมหรสพ ถนน สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษา วิจัย ทางด้านวิชาการสุขาภิบาล ให้ความรู้ อบรม เผยแพร่สาธิต การสุขาภิบาลแก่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 2 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2 แล้ว จะต้อง

1. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย

2. มีความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และสรุปเหตุผล

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงหรือในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกันรับผิดชอบงานสุขาภิบาล โดยควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่งหรือปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ค่อนข้างยาก โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบหรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากมาก หรือมีความรับผิดชอบสูงเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น ดำเนินการจัดหาและให้มีตลอดจนปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ จัดให้มีส้วมและใช้ส้วมที่ถูกต้องสุขลักษณะ ควบคุมแนะนำการขนถ่ายและทำลายขยะมูลฝอย มูลสัตว์ สิ่งปฏิกูล การจัดการเสถียร สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้ถูกต้องสุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล อบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากอาจปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นบ้างแล้ว ยังทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าหน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 3 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
2. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 2 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 3 แล้ว จะต้อง

1. มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัด
2. มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำและเสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ
3. มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา
4. มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงหรือในฐานะหัวหน้าหน่วยงานซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกันรับผิดชอบงานสุขาภิบาล โดยควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่งหรือปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ยาก โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบหรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ยาก หรือมีความรับผิดชอบสูงเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น ดำเนินการจัดหาและให้มีตลอดจนปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ จัดให้มีส้วมและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ควบคุมแนะนำการขนถ่ายและทำลายขยะมูลฝอย มูลสัตว์ สิ่งปฏิกูลการจัดเคหะสถาน สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้ถูกสุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล อบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากอาจปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นบ้างแล้ว ยังทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วย

ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน ทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าหน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 4 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
2. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 3 หรือที่ ก.อบต.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 4 แล้ว จะต้อง

1. มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัด
2. มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำและเสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ
3. มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา
4. มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน
5. มีความรู้ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์